

Samen kerken!

Is het dan allemaal voor niets geweest?!

Tijdens een verjaardag afgelopen weekend kwam het Tweede Vaticaans concilie weer eens ter sprake. Niet zo vreemd omdat het de laatste tijd diverse keren in het nieuws is geweest. Eind vorig jaar oktober was het 50 jaar geleden dat het onder leiding van de toenmalige paus Johannes XXIII van start is gegaan. Dezelfde paus die samen met de bij velen immens populaire paus Johannes Paulus II een week geleden in Rome heilig is verklaard. Een fenomeen wat trouwens sommige niet-katholieken niet begrijpen en soms zelfs afkeuren omdat we alleen God aanbidden en geen personen die 'heilig' zouden hebben geleefd. Maar dit terzijde.

Het gezelschap op het verjaardagsfeestje (grotendeels Brabanders en een paar jaar ouder dan schrijver dezes) had nog bewuster dan ik zelf dit concilie meegemaakt. Sommige hadden zelfs de jaren na het concilie mee gedaan aan een van de 15.000 gespreksgroepen die allerlei geloofszaken bespraken ter voorbereiding op het Nederlands Pastoraal Concilie wat begin 1968 van start ging in Noordwijkerhout. De verwachtingen waren hoog gespannen. Men dacht met de resultaten van het Tweede Vaticaans concilie een vrijbrief in handen te hebben om alles wat in de Katholieke Kerk gebeurde te kunnen aanpassen aan de moderne tijd. Thema's zoals ontwikkelingssamenwerking, anticonceptie, de verhouding tussen joden en christenen, de verantwoordelijk van christenen om te werken aan vrede, gehuwde priesters, kwamen uitgebreid aan de orde. De inbreng van leken was daarbij bijzonder groot. De Katholieke Kerk in Nederland beschikte toen over een groot kader van goed opgeleide gelovigen die de democratisering die ze in de maatschappij zagen optreden ook in de Kerk wilden doorvoeren. Dat dit alles door de kerkleiding in Rome met argusogen werd bekeken, mag duidelijk zijn.

Het was voor velen dan ook een enorme teleurstelling toen in 1972 de opvolger van paus Johannes XXIII de als traditioneel bekend staande Jo Gijssen tot bisschop van Roermond aanstelde. Daarvoor was in 1970 de conservatieve Ad Simonis al tot bisschop van Rotterdam gewijd. Beide benoemingen werden dan ook gezien als een maatregel om de onrustige Nederlandse kerkprovincie weer meer in het gareel te krijgen. Maar de geest was uit de fles en bleef dat ook. Tot op heden zijn er binnen de Katholieke Kerk in Nederland volop discussies over allerlei zaken waar in de ogen van velen (katholieken en niet-katholieken) hoognodig verandering in zou moeten komen. Zaken als anticonceptie, het homohuwelijk, gehuwde priesters, intercommunie (deelname van niet-katholieken aan de communie) staan daarbij hoog op de agenda. Bij elke benoeming van een nieuwe paus zijn de verwachtingen weer hoog gespannen in de hoop dat die eindelijk dit bekende wensenlijstje serieus neemt. Met de komst van de huidige paus Franciscus, die met de twee simpele woorden *bueno sera* (goedenavond) meteen de harten van de hele wereld veroverde, is het niet anders.

En dan verschijnt eind april een publicatie van het Sociaal en Cultureel Planbureau waarin staat dat we (helaas) nog steeds te maken hebben met krimpende kerken, maar dat de opvatting dat men zich zonder meer aan de kerkelijke voorschriften dient te houden groeit onder de jonge kerkleden. Er is duidelijk sprake van een revitalisering van de traditionele christelijke geloofstraditie onder de jongere kerkleden. Een trend die in zowel protestantse als katholieke kring waarneembaar is en die aansluit op andere maatschappelijke ontwikkelingen.

Is de strijd van onze generatie voor meer diversiteit, democratie, etc. dan tevergeefs geweest? Ik denk het niet; het is meer een correctie van een aantal zaken, waarin we soms wat zijn doorgeslagen. Maar het vrije denken, waarin ieder zijn eigen geloofsbelevens bepaald, al dan niet passend binnen een traditionele kerk, zal blijven. Geschapen als we zijn naar Gods beeld en met een vrije wil.

Gustaaf Boerjan, Theresia geloofsgemeenschap

Website: www.raadvankerkenborne.nl